

Bruxelles, 5.6.2023
COM(2023) 302 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU
privind reexaminarea intervențiilor de urgență pentru abordarea prețurilor ridicate la
energie în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/1854 al Consiliului

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind reexaminarea intervențiilor de urgență pentru abordarea prețurilor ridicate la energie în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/1854 al Consiliului

Cuprins

I.	Introducere.....	2
II.	Cerința prevăzută la articolul 20 din Regulamentul Consiliului	5
III.	Condițiile actuale de pe piața energiei electrice	6
IV.	Reducerea cererii de energie electrică.....	8
V.	Plafonul pe veniturile inframarginale	11
VI.	Srijin pentru clienții finali	16
VII.	Concluzii preliminare	18

I. Introducere

Prezentul raport examinează dispozițiile prevăzute în capitolul II din Regulamentul 2022/1854, în temeiul articolului 20 alineatul (1) din regulamentul respectiv (denumit în continuare „*Regulamentul Consiliului*”)¹. Raportul se bazează pe informațiile furnizate de 25 de state membre în temeiul articolului 19 din Regulamentul Consiliului. Raportul se bazează, de asemenea, pe răspunsurile la unele dintre întrebările adresate de Comisia Europeană (denumită în continuare „**Comisia**”) în cadrul consultării sale publice referitoare la propunerea sa privind reforma organizării pieței energiei electrice.

Regulamentul Consiliului a fost una dintre măsurile prin care Uniunea a reacționat la criza energetică din ultimii doi ani, în care prețurile la energie au fost semnificativ mai mari decât în ultimele decenii. Prețurile au început să crească rapid în vara anului 2021, în momentul în care economia mondială se redresa în urma relaxării restricțiilor impuse de pandemia de COVID-19. Ulterior, utilizarea surselor de energie ca armă de către Rusia pe piețele la vedere și invadarea Ucrainei au condus la niveluri substanțial mai scăzute ale livrărilor de gaze și la întreruperi tot mai frecvente ale aprovizionării cu gaze, ceea ce a determinat o majorare suplimentară a prețurilor la gaze. Prețurile ridicate ale gazelor au o influență semnificativă asupra prețului energiei electrice, deoarece, pentru a satisface cererea de energie electrică, este adesea necesar să se recurgă la centrale electrice pe bază de gaz.

Încă de la începutul crizei energetice, Comisia s-a angajat pe deplin să atenueze efectele prețurilor ridicate la energie asupra cetățenilor europeni și asupra întreprinderilor europene și a elaborat rapid, în strânsă colaborare cu statele membre, o serie de răspunsuri de politică.

În octombrie 2021, UE a furnizat un set de instrumente privind prețurile la energie, cu măsuri de abordare a prețurilor ridicate și a impactului acestora asupra consumatorilor (inclusiv sprijin pentru venit, facilități fiscale, economii de gaze și măsuri de stocare).². Această inițiativă s-a înscris în contextul utilizării aprovizionării cu gaze ca armă și al manipulării de către Rusia a piețelor energiei prin întreruperi intenționate ale fluxurilor de gaze, care au condus la îngrijorări din ce în ce mai mari cu privire la apariția unor posibile deficite de aprovizionare, a căror consecință a fost o creștere fără precedent a prețurilor la energie.

¹ [Regulamentul \(UE\) 2022/1854 al Consiliului privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie.](#)

² Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Un set de măsuri de acțiune și de sprijin pentru abordarea creșterii prețurilor energiei, COM(2021) 660 final.

Ca urmare a invadării Ucrainei de către Rusia în februarie 2022, UE a reacționat în luna martie printr-o comunicare în care a evidențiat principiile planului REPowerEU³, dezvoltat ulterior în detaliu la 18 mai 2022⁴ – un plan care să îi permită UE să pună capăt dependenței sale de combustibilii fosili din Rusia cel târziu până în 2027, prin intermediul a trei piloni: diversificarea surselor de energie pentru a renunța la combustibilii fosili din Rusia, economisirea energiei și accelerarea tranziției energetice. În ceea ce privește acest ultim pilon, Comisia a propus creșterea obiectivului principal pentru 2030 privind sursele regenerabile de energie de la 40 % la 45 % și a celui privind eficiența energetică de la 9 % la 13 % în cadrul pachetului „Pregătiți pentru 55”. Implementarea mai rapidă a surselor regenerabile de energie, creșterea eficienței energetice și electrificarea în continuare a cererii sunt necesare pentru a proteja cetățenii europeni împotriva crizelor legate de combustibilii fosili, deoarece acești factori vor reduce imediat și în mod structural cererea de combustibili fosili și vor contribui la obiectivele de decarbonizare în sectorul energiei electrice, al încălzirii și răcirii și al transporturilor. Datorită costurilor operaționale scăzute, sursele regenerabile de energie ar trebui să aibă un impact pozitiv asupra prețurilor la energie în întreaga UE. În plus, implementarea mai rapidă a energiei din surse regenerabile, combinată cu o mai mare eficiență energetică, va contribui la securitatea aprovizionării cu energie prin eliminarea treptată a combustibililor fosili de care UE este extrem de dependentă. Alături de planul REPowerEU, Comunicarea privind intervențiile pe termen scurt pe piața energiei electrice⁵, nu numai că a stabilit măsuri suplimentare pe termen scurt pentru a aborda prețurile ridicate la energie, ci a identificat, de asemenea, domenii potențiale de îmbunătățire a organizării pieței energiei electrice și a anunțat intenția de a evalua aceste domenii în vederea modificării cadrului legislativ relevant.

La 6 octombrie 2022, Consiliul a adoptat Regulamentul Consiliului, care a introdus măsuri comune excepționale, specifice și limitate în timp pentru a reduce cererea de energie electrică și pentru a colecta și a redistribui veniturile excepțional de ridicate ale sectorului energetic către consumatorii finali. Mai precis, măsurile privind intervențiile de pe piața energiei electrice pot fi rezumate după cum urmează (capitolul II din Regulamentul Consiliului):

³REPowerEU: acțiuni europene comune pentru o energie mai accesibilă ca preț, sigură și durabilă, COM(2022) 108 final.

⁴Planul REPowerEU, COM/2022/230 final.

⁵ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Intervenții pe termen scurt pe piața energiei electrice și îmbunătățiri pe termen lung ale organizării pieței energiei electrice – o direcție de acțiune, COM(2022) 236 final.

- Reducerea cererii de energie electrică: Regulamentul Consiliului stabilește două obiective, unul orientativ (reducerea cererii globale de energie electrică cu 10 %) și unul obligatoriu (reducerea cererii de energie electrică în timpul orelor de vârf cu cel puțin 5 %). Statele membre au fost libere să aleagă măsurile adecvate, sub rezerva respectării anumitor condiții stabilite în Regulamentul Consiliului.⁶ Obiectivul obligatoriu s-a aplicat în perioada 1 decembrie 2022 - 31 martie 2023⁷.
- Introducerea unui plafon temporar pe venituri pentru producătorii de energie din surse „inframarginale” (de exemplu, surse regenerabile de energie, energie nucleară și lignit): Regulamentul Consiliului prevede introducerea unui plafon temporar pe venituri de maximum 180 EUR/MWh pentru producătorii de energie electrică ce utilizează tehnologii cu costuri marginale mai mici (denumit în continuare „plafonul pe venituri”). Cu toate acestea, regulamentul oferă, de asemenea, flexibilitate statelor membre în luarea deciziilor cu privire la modul de aplicare a acestei măsuri la nivel național. Veniturile care depășesc plafonul pe venituri vor fi utilizate pentru a atenua impactul prețurilor ridicate la energia electrică asupra consumatorilor de energie. Măsura se aplică în perioada 1 decembrie 2022 - 30 iunie 2023.
- Sprijin pentru clienții finali: Regulamentul Consiliului extinde setul de instrumente pus la dispoziția statelor membre pentru a proteja consumatorii de energie electrică, permițând, în anumite condiții, stabilirea unor prețuri reglementate sub nivelul costurilor pentru gospodării și pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri). Această măsură se aplică în perioada 8 octombrie 2022 - 31 decembrie 2023.

Regulamentul Consiliului a introdus, de asemenea, o contribuție de solidaritate pentru societățile și sediile permanente din UE care desfășoară activități în sectoarele țițeiului, gazelor naturale, cărbunelui și rafinăriilor (capitolul III).

În timp ce Regulamentul Consiliului a urmărit să abordeze circumstanțele excepționale ale crizei energetice, la 14 martie 2023, Comisia nu s-a limitat doar la a oferi un răspuns de urgență, ci a propus o reformă a organizării pieței energiei electrice din UE pentru a accelera implementarea surselor regenerabile de energie și eliminarea treptată a gazului, pentru a reduce dependența facturilor consumatorilor de prețurile volatile ale combustibililor fosili, pentru a proteja mai bine consumatorii împotriva viitoarelor creșteri bruște ale prețurilor și împotriva potențialei manipulari a pieței, precum și pentru ca industria UE să devină curată și mai

⁶ În măsura în care sunt implicate resurse de stat, astfel de măsuri pot face obiectul controlului ajutoarelor de stat.

⁷ Măsura care a introdus obiectivul orientativ continuă să se aplice până la sfârșitul lunii decembrie 2023.

competitivă (denumită în continuare „**propunerea privind organizarea pieței energiei electrice**”)⁸. Prezenta propunere stabilește măsuri menite să permită dezvoltarea de contracte pe termen mai lung cu sectorul producției de energie electrică din surse nefosile și să aducă în sistem soluții flexibile mai curate, cum ar fi consumul dispecerizabil și stocarea, pentru a elimina gazul din mixul energetic. Mai precis, pentru a îmbunătăți flexibilitatea sistemului energetic, propunerea stabilește cerința ca statele membre să își evalueze nevoile și să stabilească obiective pentru creșterea flexibilității în materie de combustibili nefosili și prevede posibilitatea de a introduce noi scheme de sprijin pentru flexibilitatea în materie de combustibili nefosili, cum ar fi consumul dispecerizabil și stocarea.

Propunerea privind organizarea pieței energiei electrice include, de asemenea, măsuri care sporesc protecția consumatorilor vulnerabili. Printre altele, propunerea le permite statelor membre să introducă prețuri cu amănuntul reglementate sub nivelul costurilor pentru gospodării și IMM-uri în cazul unei viitoare crize a prețurilor la energia electrică.

În vederea pregătirii propunerii, Comisia a organizat o consultare publică în perioada 23 ianuarie 2023 - 13 februarie 2023 (denumită în continuare „**consultarea publică**”). Consultarea publică a inclus întrebări cu privire la măsurile introduse în Regulamentul Consiliului⁹.

II. Cerința prevăzută la articolul 20 din Regulamentul Consiliului

Articolul 19 din Regulamentul Consiliului a introdus obligații de raportare pentru statele membre, conform cărora, până la 31 ianuarie 2023, statele membre ar fi trebuit să transmită Comisiei informații privind (i) măsurile puse în aplicare pentru reducerea cererii, (ii) veniturile excedentare generate în urma introducerii plafonului temporar pe venituri pentru producătorii de energie din surse „inframarginale”, precum și măsurile privind distribuția acestor venituri pentru a atenua impactul prețurilor ridicate la energia electrică și (iii) orice intervenții în stabilirea prețurilor cu amănuntul. Nu toate statele membre și-au prezentat rapoartele conform cerințelor. Mai puțin de jumătate dintre statele membre și-au prezentat rapoartele până la termenul-limită, altele au prezentat rapoarte în februarie și martie 2023, iar două nu au prezentat

⁸ Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2019/943 și (UE) 2019/942, precum și a Directivelor (UE) 2018/2001 și (UE) 2019/944 pentru a îmbunătăți organizarea pieței energiei electrice din Uniune.

⁹ Comisia a primit 1 369 de răspunsuri; peste 700 dintre acestea au venit de la cetățeni, aproximativ 450 de la întreprinderi și asociații de întreprinderi, aproximativ 40 de la administrații naționale sau locale sau de la autoritățile naționale de reglementare și aproximativ 70 de la operatori de rețea. De asemenea, la consultare au participat aproximativ 20 de comunități de energie, 15 sindicate și 20 de organizații ale consumatorilor. De asemenea, au trimis răspunsuri un număr semnificativ de ONG-uri, grupuri de reflecție și organizații de cercetare sau alte organizații academice.

încă rapoarte Comisiei.¹⁰ Prezentul raport se bazează pe informațiile prezentate de statele membre până la momentul redactării sale. Cu toate acestea, ar trebui remarcat faptul că Comisia nu a efectuat nicio evaluare în ceea ce privește exactitatea informațiilor transmise.

În temeiul articolului 20 alineatul (1) din Regulamentul Consiliului, Comisia efectuează o reexaminare a capitolului II având în vedere situația generală a aprovizionării cu energie electrică și a prețurilor la energia electrică din UE și prezintă Consiliului un raport cu privire la principalele constatări ale acestei reexaminări

Articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul Consiliului prevede, de asemenea, că, pe baza raportului respectiv, Comisia poate propune, în cazul în care acest lucru este justificat de circumstanțele economice sau de funcționarea pieței energiei electrice din UE și din statele membre individuale, prelungirea perioadei de aplicare a Regulamentului Consiliului, modificarea nivelului plafonului pe veniturile producătorilor de energie din surse „inframarginale” și a surselor de producere a energiei electrice în cazul cărora se aplică în prezent plafonarea sau modificarea în alt mod a capitolului II.

În cadrul reexaminării măsurilor din capitolul II din Regulamentul Consiliului și în conformitate cu articolul 20 alineatul (1), Comisia prezintă Consiliului prezentul raport (denumit în continuare „**raportul**”). Raportul nu cuprinde așadar o reexaminare a dispozițiilor privind contribuția de solidaritate prevăzute în capitolul III din Regulamentul Consiliului; un raport cu privire la acesta va fi prezentat separat, în conformitate cu articolul 20 alineatul (2) din regulamentul respectiv.

Prezentul raport se bazează pe reexaminarea efectuată de Comisie până la momentul redactării, pe baza condițiilor actuale de pe piața energiei electrice, a evoluției preconizate a acestora la momentul redactării prezentului raport și a altor informații disponibile, inclusiv a răspunsurilor oferite de cele 25 de state membre care și-au îndeplinit obligațiile de raportare în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul Consiliului (denumite în continuare „**statele membre raportoare**”). Prin urmare, raportul nu aduce atingere niciunei modificări neprevăzute a situației generale a aprovizionării cu energie electrică și a prețurilor la energia electrică din UE sau eventualelor concluzii viitoare bazate pe informații suplimentare din partea statelor membre.

III. Condițiile actuale de pe piața energiei electrice

¹⁰ Ungaria și România.

Măsurile din Regulamentul Consiliului au fost introduse într-o perioadă în care prețurile la energia electrică au atins niveluri record. De exemplu, în august 2022, prețurile angro la energia electrică de pe principalele piețe ale energiei electrice din UE au depășit 350 EUR/MWh, în timp ce în decembrie 2022 valoarea de referință a depășit 220 EUR/MWh. În perioada de raportare, prețurile la energia electrică au fost de aproximativ patru ori mai mari decât prețul mediu din perioada 2010-2020 (40-60 EUR/MWh). Aceste prețuri excesive au fost determinate, în principal, de faptul că prețurile gazelor au atins noi niveluri ridicate în vara anului 2022¹¹ și s-au menținut la niveluri ridicate în cea mai mare parte a toamnei și de faptul că, în această perioadă, instalațiile de producție pe bază de gaz și de cărbune au fost cele care au înregistrat adesea cele mai mari costuri marginale necesare pentru a satisface cererea de energie electrică. În timpul crizei, prețurile spot de pe piețele angro ale gazelor au crescut de aproximativ șase ori în raport cu prețul mediu din perioada 2010-2020 (aproximativ 20 EUR/MWh). În acest context, Consiliul a adoptat în octombrie 2022 propunerea Comisiei privind o intervenție de urgență pe piața energiei electrice, care a condus în cele din urmă la adoptarea Regulamentului Consiliului. La momentul respectiv, Comisia și Consiliul se așteptau ca prețurile la energia electrică să rămână la niveluri la fel de ridicate precum cele observate în vara și toamna anului 2022.

Cu toate acestea, începând din decembrie 2022, când au devenit aplicabile măsurile prevăzute în Regulamentul Consiliului, prețurile la energia electrică au scăzut drastic, prețurile medii actuale situându-se la niveluri mai mici de 80 EUR/MWh (valoarea de referință la nivelul UE a rămas de 80 EUR/MWh până la sfârșitul lui mai 2023).

Acest lucru se datorează în principal scăderii prețurilor angro ale gazelor, legată de diverși factori, cum ar fi condițiile meteorologice blânde și gama largă de măsuri pe care statele membre și Comisia le-au pus în aplicare pentru a combate criza energetică, inclusiv măsurile de reducere a cererii de energie electrică prevăzute în Regulamentul Consiliului, valoarea de

¹¹ În august 2022, prețurile TTF pentru ziua următoare și pentru luna următoare s-au ridicat la peste 230 EUR/MWh.

referință pentru GNL și măsurile de reducere a cererii de gaze¹², care au îmbunătățit împreună echilibrul subiacent dintre cerere și ofertă.¹³

Ca urmare a scăderii și a stabilizării recente ale prețurilor la gaze și, în consecință, ale prețurilor la energia electrică din primele luni ale anului 2023 piața estimează că există o probabilitate redusă ca majorările prețurilor la energia electrică observate pe parcursul anului 2022 să se producă în iarna următoare. Aceste așteptări ale pieței sunt susținute de diverși factori, cum ar fi nivelurile mai ridicate de stocare a gazelor, eforturile statelor membre de a reduce cererea și rezultatele aferente, precum și infrastructura suplimentară de gazoducte și de GNL care a fost construită în vederea combaterii crizei energetice. Alți factori inerenti ai aprovizionării pieței energiei electrice, cum ar fi disponibilitatea îmbunătățită preconizată a energiei nucleare și disponibilitatea mai mare în general a hidroenergiei în comparație cu anul 2022, indică, de asemenea, condiții mai puțin costisitoare pentru aprovizionarea cu energie electrică în iarna următoare, care se preconizează că vor avea ca rezultat o presiune ascendentă mai scăzută asupra prețurilor la energia electrică în comparație cu cele din 2022.

IV. Reducerea cererii de energie electrică

Măsuri de reducere a cererii

Toate statele membre raportoare au organizat campanii de sensibilizare cu privire la economiile și la consumul de energie, precum și măsuri generale de economisire a energiei, cum ar fi acțiuni privind încălzirea clădirilor publice și iluminatul public. Comisia salută aceste campanii, deoarece ele informează consumatorii cu privire la perioadele în care prețurile la energia electrică sunt ridicate, astfel încât aceștia să își poată flexibiliza consumul de energie. Pentru a încuraja consumul dispecerizabil, cinci state membre, și anume Austria, Croația, Cehia, Grecia și Polonia, au raportat că au introdus subvenții pentru prețurile cu amănuntul la energie, care sunt aplicabile numai anumitor niveluri ale consumului de energie electrică.

¹² Regulamentul (UE) 2022/2576 al Consiliului din 19 decembrie 2022 privind consolidarea solidarității printr-o mai bună coordonare a achizițiilor de gaze, prin indici de referință ai prețurilor fiabili și prin schimburi transfrontaliere de gaze, Regulamentul (UE) 2022/1369 al Consiliului din 5 august 2022 privind măsuri coordonate de reducere a cererii de gaze și Regulamentul (UE) 2023/706 al Consiliului din 30 martie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2022/1369 în ceea ce privește prelungirea perioadei de reducere a cererii pentru măsurile de reducere a cererii de gaze și consolidarea raportării și a monitorizării punerii în aplicare a acestora.

¹³ UE și-a redus cererea de gaze naturale cu 19,2 % sau 41,5 miliarde de metri cubi în perioada august 2022 - ianuarie 2023, comparativ cu media ultimilor cinci ani. Așadar UE și-a depășit, până în prezent, obiectivul de 15 %, ceea ce ar corespunde unei valori de 32,5 miliarde de metri cubi pentru aceeași perioadă. În plus, UE și-a îndeplinit deja peste 90 % din obiectivul general privind o reducere cu puțin peste 45 de miliarde de metri cubi pentru întreaga perioadă august 2022 - martie 2023.

Un număr de 19 state membre, și anume Austria, Bulgaria, Croația, Cehia, Estonia, Finlanda, Franța, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Slovenia, Spania și Suedia au instituit măsuri specifice care au vizat reducerea cererii de energie electrică în orele de vârf, cum ar fi publicarea orelor de vârf, campanii de comunicare și mesaje individuale de încurajare a reducerilor voluntare ale consumului de energie electrică, adresate consumatorilor. Mai precis, Italia, Slovenia și Spania au pus în aplicare scheme de ofertare concurențiale pentru a reduce cererea de energie electrică în orele de vârf în cursul iernii 2022-2023¹⁴, în timp ce Austria și Suedia au notificat Comisiei o schemă relevantă pentru a fi aprobată în cadrul ajutoarelor de stat. În fine, Portugalia a raportat că este în curs de a lua în considerare punerea în aplicare a unei scheme de ofertare concurențiale pentru a reduce cererea de energie electrică în orele de vârf.

Trei state membre au impus măsuri de reducere a cererii pentru anumite categorii de consumatori. De exemplu, Letonia a impus limite privind consumul de energie electrică al marilor consumatori industriali.

Reducerea consumului de energie electrică

Pe baza informațiilor transmise de statele membre raportoare pentru luna decembrie 2022, scăderea globală a consumului de energie electrică a variat între 0,5 %¹⁵ și 15 % în comparație cu perioada de referință¹⁶.

Referitor la volumele cu care s-a redus consumul de energie electrică în orele de vârf:

- zece state membre, și anume Austria, Bulgaria, Croația, Estonia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia și Portugalia, au declarat volume reduse care variază între 4 % și 7 %;
- opt state membre, și anume Belgia, Cehia, Danemarca, Finlanda, Germania, Letonia, Slovenia și Suedia, au declarat volume reduse care variază între 7 % și 10 %;

¹⁴ Unele state membre, și anume Italia, Portugalia, Slovenia și Spania, au introdus sau au în vedere introducerea unei proceduri de ofertare concurențiale pentru a realiza reducerea cererii de energie electrică.

¹⁵ Cipru, Croația, Polonia și Portugalia au raportat cele mai scăzute niveluri de reducere a consumului de energie electrică realizate.

¹⁶ Astfel cum este definită la articolul 2 punctul 3 din Regulamentul Consiliului. Germania, Finlanda, Franța, Grecia și Spania au raportat cele mai ridicate niveluri de reducere a consumului de energie electrică realizate. La calcularea reducerii consumului brut de energie electrică, unele state membre raportoare par să fi aplicat articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul Consiliului, în timp ce altele nu. Articolul 3 alineatul (2) oferă statelor membre posibilitatea de a ține seama, atunci când calculează reducerile consumului brut de energie electrică, de creșterea consumului brut de energie electrică ce decurge din atingerea obiectivelor privind reducerea cererii de gaze și eforturile generale de electrificare care vizează eliminarea treptată a combustibililor fosili. Prin urmare, orice comparație a acestor calcule între diferite state membre ar trebui efectuată cu prudență.

- cinci state membre, și anume Franța, Grecia, Lituania, Slovacia și Spania, au declarat volume reduse de peste 10 %.

Evaluarea prelungirii măsurii

Statele membre raportoare indică faptul că, în ansamblu, au atins obiectivul obligatoriu de reducere a consumului de energie electrică cu 5 % în orele de vârf. Cu toate acestea, unele state membre au indicat că respectarea cerinței *orientative* de reducere cu 10 % a consumului lunar total (în comparație cu ultimii 5 ani) a fost dificilă din cauza dependenței de condițiile meteorologice și a circumstanțelor economice cauzate de criza energetică.

Consultarea publică a inclus întrebări cu privire la o posibilă prelungire a măsurilor privind consumul dispecerizabil. Ca răspuns la aceste întrebări, majoritatea părților interesate au afirmat că nu este necesar să se introducă în Regulamentul (UE) 2019/943 privind piața internă de energie electrică (denumit în continuare „**Regulamentul privind energia electrică**”) cerințe specifice privind consumul dispecerizabil care ar fi aplicabile în cazul unei crize. În schimb, potrivit opiniei lor, consumul dispecerizabil este deja abordat în mod suficient în legislația privind piața energiei electrice, astfel cum se prevede în dispozițiile din Directiva (UE) 2019/944 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică (denumită în continuare „**Directiva privind energia electrică**”) și este consolidat în continuare în propunerea privind organizarea pieței energiei electrice.

Este important de remarcat faptul că propunerea privind organizarea pieței energiei electrice integrează și mai mult măsurile de reducere a cererii ca elemente structurale în organizarea pieței energiei electrice. În special, pentru a asigura integrarea eficientă a energiei electrice produse din surse regenerabile variabile de energie (ținând seama de schimburile interzonale) și pentru a reduce necesitatea de a produce energie electrică pe bază de combustibili fosili în perioadele în care există o cerere ridicată de energie electrică, combinată cu niveluri scăzute ale producției de energie electrică din surse regenerabile variabile de energie, propunerea privind organizarea pieței energiei electrice le permite operatorilor de transport și de sistem să conceapă un produs de reducere a vârfurilor de sarcină care să permită consumului dispecerizabil să contribuie la reducerea vârfurilor de consum din sistemul de energie electrică în anumite ore ale zilei (noul articolul 7a din Regulamentul privind energia electrică). Produsul de reducere a vârfurilor de sarcină poate contribui la maximizarea integrării în sistem a energiei electrice produse din surse regenerabile prin transferarea consumului de energie electrică către momente ale zilei în care producția de energie electrică din surse regenerabile este mai mare, cu condiția ca costurile estimate să nu depășească beneficiile preconizate ale produselor. Întrucât produsul

de reducere a vârfurilor de sarcină vizează reducerea și modificarea consumului de energie electrică, propunerea limitează domeniul de aplicare al acestui produs la consumul dispecerizabil.

În plus, propunerea privind organizarea pieței energiei electrice invită statele membre să își evalueze nevoile în materie de flexibilitate a sistemului de energie electrică, inclusiv consumul dispecerizabil, și să stabilească obiective pentru a satisface acestor nevoi. Propunerea integrează, de asemenea, posibilitatea ca statele membre să conceapă sau să reproiecteze mecanisme de asigurare a capacității pentru a promova flexibilitatea cu emisii scăzute de dioxid de carbon și pentru a introduce noi scheme de sprijin pentru flexibilitatea în materie de combustibili nefosili pe piețele energiei electrice. În plus, contrar raționamentului care stă la baza măsurilor de reducere a cererii prevăzute în Regulamentul Consiliului, care a vizat îndeplinirea obiectivelor de reducere a cererii în toate statele membre din cauza situației de criză, propunerea privind organizarea pieței energiei electrice abordează consumul dispecerizabil într-un mod mai structural. Ea le permite statelor membre să își conceapă propriile mecanisme de flexibilitate în materie de combustibili nefosili și propriile obiectivele în materie de consum dispecerizabil și de stocare, adaptate la nevoile specifice ale sistemelor lor de energie electrică. Din acest motiv, propunerea nu stabilește obiective specifice.

Comisia remarcă, de asemenea, că este în curs de elaborare un nou cod de rețea privind consumul dispecerizabil. Odată finalizat, se preconizează că acest cod de rețea va include norme obligatorii privind agregarea, stocarea energiei și restricționarea cererii, ceea ce va facilita și mai mult participarea consumului dispecerizabil la toate piețele existente¹⁷.

Luând în considerare informațiile de care dispune în prezent, inclusiv așteptările actuale ale pieței, astfel cum sunt prezentate mai sus, Comisia nu consideră că este necesar în prezent să prelungească măsurile de reducere a cererii prevăzute în Regulamentul Consiliului.

V. Plafonul pe veniturile inframarginale

Punerea în aplicare a plafonului pe venituri

Pe baza informațiilor transmise de statele membre raportoare, punerea în aplicare a plafonului pe veniturile inframarginale a fost foarte eterogenă. Se observă o punere în aplicare diversă nu numai în ceea ce privește nivelul la care a fost stabilit plafonul pe venituri (șaptesprezece state

¹⁷ <https://www.acer.europa.eu/news-and-events/news/acer-submitted-framework-guideline-demand-response-european-commission-first-step-towards-binding-eu-rules>

membre au stabilit plafonul sub cel de 180 EUR/MWh¹⁸), ci și în ceea ce privește domeniul de aplicare temporal al măsurilor (șapte¹⁹ state membre aplică plafonul retroactiv, iar unsprezece²⁰ state membre îl vor aplica după data de încheiere prevăzută în Regulamentul Consiliului pentru această măsură, și anume 30 iunie 2023).

Mai multe state membre au raportat dificultăți în legătură cu punerea în aplicare a măsurii în jurisdicțiile lor naționale. Majoritatea acestor dificultăți au fost legate de intervalul scurt de timp în care statele membre au trebuit să pună în aplicare măsura, în timp ce altele au fost legate de colectarea datelor și de calcularea veniturilor fiecărui generator de energie electrică ce urma să facă obiectul măsurii. Statele membre au raportat, de asemenea, conflicte cu autoritățile fiscale naționale relevante și cu reglementările aplicabile atunci când au discutat despre modalitățile de punere în aplicare a plafonului pe venituri.

Deși statele membre nu au raportat obstacole majore în calea comerțului transfrontalier sau a comportamentului în materie de ofertare, unii participanți la consultarea publică și-au exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că mozaicul de strategii diferite de punere în aplicare din statele membre a creat incertitudine în materie de reglementare pentru participanții la piață și a fost perceput ca o barieră în calea unor noi investiții.

Venituri generate de punerea în aplicare a plafonului pe venituri

Este important să se țină seama de faptul că statele membre și-au prezentat raportul în termen de câteva luni de la intrarea în vigoare a plafonului pe veniturile inframarginale și că, până la momentul respectiv, majoritatea statelor membre nu dispuneau încă de informații cu privire la veniturile colectate prin intermediul măsurii. Numai două state membre au fost în măsură să furnizeze câteva cifre preliminare: Bulgaria a raportat că a colectat 321 700 123 BGN (aproximativ 163 de milioane EUR) în decembrie 2022, iar Lituania a declarat că au fost colectate aproximativ 10 milioane EUR până la 9 martie 2023. Deși Grecia, Spania și Italia au

¹⁸ Următoarele state membre au raportat un plafon sub 180 EUR/MWh pentru cel puțin o tehnologie: Austria, Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Cipru, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Slovacia. Spania a introdus un plafon pe veniturile de pe piață pentru anumite tehnologii încă din septembrie 2021. Măsura, care se preconizează că va dura până la sfârșitul anului 2023, aplică în prezent un plafon de aproximativ 67 EUR/MWh. În iunie 2022, Spania și Portugalia au pus în aplicare un mecanism cu scopul de a reduce prețurile angro la energia electrică pe piața iberică, ceea ce reduce impactul plafonului pe venituri. Mecanismul a fost aprobat de Comisie la 8 iunie 2022, cu numerele de caz SA. 102454 și SA. 102569, și a fost prelungit recent până la sfârșitul lui 2023, cu numerele de caz SA. 106095 și SA. 106096.

¹⁹ Următoarele state membre au început să aplice plafonul pe veniturile inframarginale înainte de 1 decembrie 2022: Belgia (1.8.2022); Cipru (24.6.2022); Franța (1.7.2022); Grecia (8.7.2022); Italia (februarie 2022 pentru unii generatori de energie din surse regenerabile) și Portugalia și Spania (iunie 2022).

²⁰ În Austria, Republica Cehă, Finlanda, Franța, Luxemburg, Polonia, Portugalia, Slovenia și Spania, plafonul pe veniturile inframarginale sau alte măsuri similare se vor aplica până la 31 decembrie 2023. În Cipru, încheierea măsurii se va baza pe o decizie emisă de autoritatea de reglementare. În Slovacia, măsura va rămâne în vigoare până la 31 decembrie 2024. În plus, în Germania, perioada de aplicare poate fi prelungită până la 30 aprilie 2024.

fost în măsură să furnizeze cifre, acestea se refereau la veniturile colectate înainte de adoptarea Regulamentului Consiliului, deoarece aceste țări puseseră în aplicare măsuri echivalente cu plafonul pe venituri înainte de adoptarea Regulamentului Consiliului.

Majoritatea statelor membre au fost în măsură să furnizeze estimări ale veniturilor pe care se așteptau să le colecteze, în multe cazuri cu mențiunea că estimările respective s-au bazat pe ipoteza unor prețuri angro foarte ridicate la energia electrică. Inițial, se preconiza că veniturile vor depăși 50 de miliarde EUR în total. Cu toate acestea, pare deja puțin probabil ca ipotezele respective să se materializeze până la momentul raportării. Cuantumul veniturilor este distribuit inegal între statele membre, estimările cele mai mari ale sumelor care se preconiza că vor fi colectate fiind raportate de Germania (23,4 miliarde EUR, având în vedere o posibilă prelungire a măsurii până la 30 aprilie 2024), urmată de Franța (11 miliarde EUR). Ar trebui remarcat faptul că, în ambele țări, plafonul pe venituri pentru majoritatea tehnologiilor a fost stabilit la un nivel mult mai mic decât pragul de 180 EUR/MWh prevăzut în Regulamentul Consiliului și că aceste estimări s-au bazat pe prețuri angro la energia electrică estimate a fi ridicate. Alte state membre, în special cele care nu au stabilit nivelul plafonului sub 180 EUR/MWh, se preconizează că vor colecta sume mai mici.

Evaluarea prelungirii măsurii

Ca observație preliminară, ar trebui reamintit faptul că raționamentul care stă la baza plafonului pe veniturile inframarginale a fost acela de a permite statelor membre să colecteze și să redistribuie veniturile excesive obținute în mod excepțional de anumiți generatori inframarginali, menținând în același timp concurența bazată pe prețuri între producătorii de energie electrică (în special pe bază de surse regenerabile) din întreaga UE.

În această privință, datorită prețurilor angro mai scăzute la energia electrică din ultimele luni, plafonul pe venituri, care a fost stabilit la maximum 180 EUR/MWh²¹, a avut până în prezent efecte relevante în principal în statele membre care, în conformitate cu articolul 8 alineatul (1) litera (a), au optat pentru un plafon mai mic de 180 EUR/MWh și, în special, pentru un plafon suficient de scăzut pentru a capta veniturile inframarginale din prețurile relevante la energia electrică în statele membre respective.

²¹ Pentru a garanta securitatea aprovizionării, articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul Consiliului permite statelor membre să stabilească un plafon mai ridicat pe veniturile de pe piață pentru producătorii care, în caz contrar, ar face obiectul plafonului la nivelul Uniunii asupra veniturilor de pe piață, cu condiția ca costurile de investiții și de exploatare ale acestora să depășească plafonul la nivelul Uniunii asupra veniturilor de pe piață. Un număr de 13 state membre au inclus această posibilitate în punerea în aplicare la nivel național a plafonului pe veniturile inframarginale, în special pentru centralele pe bază de lignit, de biomasă și de petrol.

După cum s-a arătat mai sus, plafonul pe venituri a fost pus în aplicare într-un mod foarte eterogen de la un stat membru la altul. Se observă o punere în aplicare diversă nu numai în ceea ce privește nivelul la care a fost stabilit plafonul pe venituri, ci și în ceea ce privește domeniul temporal de aplicare a acestuia și nivelul plafonului introdus pentru fiecare tehnologie într-un anumit stat membru. În plus, Comisia a fost informată, de asemenea, în cadrul schimburilor cu părțile interesate și prin intermediul plângerilor, de posibilitatea ca modul în care anumite state membre au decis să pună în aplicare plafonul pe venituri să fi afectat contractele existente de achiziție de energie electrică (*power purchase agreements*, PPA) și alte contracte pe termen lung și să fi descurajat încheierea altora noi. Acest lucru se observă în special atunci când plafonul nu se aplică veniturilor realizate pe care un producător le primește din PPA, ci veniturilor „presupuse” (fictive) care corespund, de exemplu, prețurilor angro la energia electrică, ceea ce conduce, în ultimă instanță, la situații paradoxale în care producătorul poate fi obligat să vândă energie electrică în pierdere.

O eventuală prelungire a măsurii ar împiedica unul dintre obiectivele stabilite în propunerea privind organizarea pieței energiei electrice, și anume stimularea adoptării de PPA și asigurarea unei piețe cât mai lichide a PPA. PPA sunt instrumente care asigură stabilitatea pe termen lung a prețurilor pentru achizitor și certitudinea necesară pentru ca producătorul să ia decizia de a investi. Cu toate acestea, doar câteva state membre au piețe active de PPA, iar cumpărătorii se limitează de regulă la întreprinderile mari, nu în ultimul rând deoarece PPA se confruntă cu o serie de obstacole, în special cu dificultatea de a acoperi riscul de neplată din partea cumpărătorului în cadrul acestor contracte pe termen lung. Prin urmare, în conformitate cu propunerea, statele membre ar trebui să ia în considerare necesitatea de a crea o piață dinamică de PPA atunci când stabilesc politicile necesare pentru realizarea obiectivelor privind decarbonizarea sistemului energetic definite în planurile lor naționale integrate privind energia și clima. Pentru a aborda riscurile legate de bonitate, propunerea prevede că statele membre ar trebui să se asigure că instrumentele de reducere a riscului financiar asociat cu incapacitatea de plată a achizitorului, inclusiv sistemele de garantare la prețurile pieței, sunt accesibile întreprinderilor care se confruntă cu obstacole la intrarea pe piața de PPA și care nu se află într-o situație dificilă din punct de vedere financiar. Propunerea include cerințe suplimentare menite să încurajeze creșterea pieței pentru astfel de contracte.

În plus, diferitele moduri în care statele membre au pus în aplicare plafonul pe venituri au creat o incertitudine semnificativă în materie de reglementare, care, la rândul său, prezintă riscuri pentru dezvoltarea de noi investiții, în special în surse regenerabile, care sunt necesare pentru atingerea obiectivelor UE. Dificultățile semnalate în unele state membre în legătură cu

încheierea de contracte pe termen lung, inclusiv de PPA, ca urmare a punerii în aplicare a plafonului pe venituri ar putea crea un nivel suplimentar de incertitudine pentru investitori și ar putea afecta atractivitatea piețelor la termen și încrederea părților interesate în acestea. Riscurile menționate mai sus pot submina, în cele din urmă, crearea unui mediu de investiții atractiv pentru producția de energie din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, astfel cum este vizat de propunerea privind organizarea pieței energiei electrice și, în ultimă instanță, chiar tranziția energetică.

În fine, consultarea publică a inclus întrebări cu privire la posibila prelungire a plafonului pe veniturile inframarginale. Majoritatea respondenților s-au pronunțat împotriva acestei prelungiri, din cauza următoarelor riscuri și provocări pe care le-ar implica aceasta:

- punerea în aplicare eterogenă a plafonului pe veniturile inframarginale în statele membre pare să fi creat incertitudine pentru investitori și a fost raportată ca un factor de descurajare a noilor investiții;
- măsura este dificil de pus în aplicare, iar costurile sale administrative sunt ridicate în comparație cu beneficiile;
- atunci când plafonul pe veniturile inframarginale este stabilit la un nivel scăzut, astfel cum au optat unele state membre, generatorii pot fi înclinați să își reducă producția în timp ce plafonul este în vigoare;
- protecția consumatorilor poate fi asigurată fără a interfera cu organizarea pieței energiei electrice, de exemplu prin adoptarea unor politici sociale specifice.

Doar o mică parte a respondenților au sprijinit prelungirea plafonului pe veniturile inframarginale, fie în conformitate cu Regulamentul Consiliului, fie cu mici modificări. Respondenții respectivi și-au bazat în mare măsură contribuția pe beneficiile măsurii pentru consumatorii finali.

Având în vedere informațiile de care dispune în prezent Comisia, după cum s-a explicat mai sus, Comisia nu recomandă prelungirea Regulamentului Consiliului în ceea ce privește plafonul pe veniturile inframarginale.

Comisia atrage atenția asupra faptului că, pentru a atenua impactul prețurilor ridicate la energie asupra facturilor consumatorilor, a introdus în reforma pieței energiei electrice o propunere privind promovarea dezvoltării piețelor pe termen lung, astfel încât veniturile generatorilor inframarginali și prețurile plătite de consumatorii finali să fie mai puțin determinate de prețul volatil de pe piața angro de energie electrică pe termen scurt. Pe baza propunerii Comisiei,

aceste venituri și prețuri vor fi determinate, în principal, prin trimitere la contractele pe termen lung, cum ar fi PPA și așa-numitele contracte bidirecționale pentru diferență, în funcție de modul de finanțare, privată sau publică, a instalației. În cazul contractelor pentru diferență, acestea vor genera o plată atunci când prețurile pieței devin ridicate. Propunerea prevede că această plată va trebui să fie utilizată de statele membre pentru a reduce în mod direct facturile la energie electrică ale tuturor consumatorilor de energie electrică (inclusiv ale întreprinderilor și ale industriei), ceea ce va avea astfel un efect similar cu cel al unui plafon pe veniturile inframarginale, dar fără a crea incertitudine pentru investitori.

VI. Sprijin pentru clienții finali

Capitolul II secțiunea 3 din Regulamentul Consiliului abordează piața cu amănuntul și le permite statelor membre să extindă temporar intervenția publică în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice către întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) (articolul 12) și să stabilească în mod excepțional și temporar prețuri cu amănuntul aflate sub nivelul costurilor, atât pentru gospodării, cât și pentru IMM-uri (articolul 13).

Intervenția publică în stabilirea prețurilor pentru gospodării a existat înainte de criză în unsprezece țări, și anume Belgia, Bulgaria, Franța, Grecia, Ungaria, Italia, Lituania, Polonia, Portugalia, România și Slovacia²², sub formă de prețuri reglementate sau de tarife sociale. În timpul crizei, alte șapte state membre au introdus reglementarea prețurilor pentru gospodării, și anume Croația, Cehia, Estonia, Finlanda, Luxemburg, Țările de Jos și Slovenia.

Din cele 25 de evaluări primite, 12 state membre au raportat că au utilizat măsurile prevăzute în Regulamentul Consiliului. Un număr de 4 state membre, și anume Cehia, Estonia, Slovenia și Polonia, au raportat că au introdus prețuri cu amănuntul reglementate pentru IMM-uri în temeiul articolului 12 din Regulamentul Consiliului. În plus, Franța și Slovacia, care reglementează prețurile pentru gospodării, au raportat scheme de compensare pentru IMM-uri, în conformitate cu cadrul temporar de criză și de tranziție (TCTF)²³ în temeiul normelor privind ajutoarele de stat. Țările de Jos au intervenit în stabilirea prețurilor pentru a asigura prețuri la energia electrică sub nivelul costurilor pentru gospodării și întreprinderi. Această schemă a fost notificată Comisiei și aprobată în temeiul cadrului aplicabil privind ajutoarele de stat²⁴.

²² Pe baza informațiilor primite de la statele membre, a rapoartelor autorităților naționale de reglementare și a măsurilor autoevaluate de statele membre.

²³ Comunicarea Comisiei - Cadru temporar de criză și de tranziție pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, 2023/C 101/03.

²⁴ SA.106377 TCTF - Țările de Jos - Schemă de reducere a costurilor energiei..

Deși articolul 13 litera (c) din Regulamentul Consiliului impune statelor membre obligația de a compensa furnizorii pentru costul furnizării de energie electrică sub nivelul costurilor, statele membre nu au inclus în rapoartele lor informații specifice cu privire la acest aspect.

În plus, unele state membre au menționat alte tipuri de intervenții în favoarea IMM-urilor. De exemplu, Portugalia a menționat reducerea tarifelor de rețea ca o intervenție asupra prețurilor adaptată IMM-urilor. Danemarca, Letonia și Suedia au stabilit diferite intervenții în stabilirea prețurilor pentru diferite grupuri de consumatori (acțiuni privind impozitele, taxe, rabaturi, scheme de compensare etc.). Germania a pus în aplicare o schemă la nivelul întregii economii cu scopul de a compensa creșterea costurilor energiei electrice pentru întreprinderi, fără a afecta însă libertatea furnizorilor de a acționa pe piață²⁵.

Articolele 12 și 13 prevăd, de asemenea, că orice intervenție publică pe piața cu amănuntul trebuie să mențină un stimulent pentru reducerea cererii de energie electrică. În acest sens, mai multe state membre, cum ar fi Austria, Germania, Croația, Țările de Jos și România, au raportat scheme bazate pe plafoane de consum, inclusiv intervenții în stabilirea prețurilor sau scheme de compensare directă sau indirectă pentru consumatorii finali.

Prețurile reglementate prezintă dezavantaje semnificative. În special, ele pot reduce stimulentele pentru eficiența energetică și pot submina concurența în detrimentul, pe termen lung, al consumatorilor. Aceste preocupări subliniază importanța normelor aplicabile din Directiva 2019/944 privind energia electrică, de la care se derogă Regulamentul Consiliului.

Evaluarea prelungirii măsurii

Măsura de criză care le oferă statelor membre posibilitatea de a plafona prețurile pentru gospodării și IMM-uri s-a dovedit în mod clar utilă, întrucât mai multe state membre au profitat de ocazie pentru a extinde schemele existente sau pentru a crea altele noi în termene foarte scurte.

În propunerea de reformă a organizării pieței, Comisia a inclus noi dispoziții similare celor din Regulamentul Consiliului, în urma unei evaluări a avantajelor și dezavantajelor măsurilor privind vânzarea cu amănuntul care au fost raportate de statele membre, a rezultatelor consultării publice și având în vedere orientările sale de politică bugetară adresate statelor

²⁵ Schema a fost aprobată de Comisie în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, în conformitate cu TCTF. SA.104606 TCTF - Germania - Limitarea temporară a costurilor de creștere a prețurilor la gazele naturale, la energia termică și la energia electrică (JOCE C/061/2023).

membre pentru 2024²⁶. Mai precis, Comisia a propus ca statele membre să poată introduce, în timpul unei crize a prețurilor la energia electrică, intervenții specifice asupra prețurilor pentru gospodării și IMM-uri, inclusiv la niveluri inferioare costurilor, pentru un volum limitat de consum de energie electrică și pentru o perioadă limitată de timp.

Această posibilitate se adaugă cadrului existent de protecție a consumatorilor vulnerabili și a celor afectați de sărăcia energetică, prevăzut în Directiva privind energia electrică, în temeiul căruia statele membre pot aplica tarife sociale consumatorilor vulnerabili și celor afectați de sărăcia energetică și pot reglementa temporar prețurile cu amănuntul pentru gospodării și microîntreprinderi până la stabilirea deplină a concurenței pe piață.

Întrucât măsura, în esență, a fost inclusă în propunerea Comisiei privind organizarea pieței și luând în considerare informațiile de care dispune în prezent Comisia, astfel cum au fost prezentate mai sus, Comisia consideră că în prezent nu există nicio necesitate de a prelungi măsura în această etapă.

VII. Concluzii preliminare

Prezentul raport oferă o imagine de ansamblu a răspunsurilor primite de statele membre cu privire la (i) măsurile lor de reducere a cererii, (ii) punerea în aplicare a plafonului pe veniturile inframarginale și (iii) intervențiile în stabilirea prețurilor cu amănuntul prevăzute în capitolul II din Regulamentul Consiliului. Raportul oferă, de asemenea, o prezentare generală a contribuțiilor transmise de participanții la consultarea publică pe aceleași teme. Informațiile evaluate în prezentul raport și condițiile privind aprovizionarea cu energie electrică și prețurile la energia electrică din UE, cele actuale și cele previzibile în circumstanțe normale, nu oferă dovezi că ar fi necesară sau recomandabilă o prelungire a tuturor măsurilor de reducere a cererii sau a plafonului pe veniturile inframarginale și a intervențiilor în stabilirea prețurilor cu amănuntul.

În primul rând, în ceea ce privește măsurile de reducere a cererii, toate statele membre raportează par să fi pus în aplicare măsuri de reducere a cererii de energie electrică, în principal prin campanii de sensibilizare și prin măsuri specifice de economisire a energiei. Deși statele membre raportează că, în general, respectă obiectivul obligatoriu de reducere a consumului de energie electrică cu 5 % în orele de vârf, se pare că reducerea cu 10 % a consumului lunar brut

²⁶ „Statele membre ar trebui să elimine treptat măsurile de sprijin în domeniul energiei, începând cu cele mai puțin țintite. În cazul în care ar fi necesară o prelungire a măsurilor de sprijin din cauza unor noi presiuni din partea prețurilor la energie, statele membre ar trebui să își orienteze măsurile mult mai bine decât în trecut, renunțând să acorde sprijin generalizat și oferind protecție doar celor care au nevoie, respectiv gospodăriilor familiale și întreprinderilor vulnerabile”, COM(2023) 141 Orientări de politică bugetară pentru 2024.

de energie electrică a prezentat dificultăți, dar aceasta nu a împiedicat reducerea constatată a prețurilor la energia electrică.

Pe baza informațiilor disponibile, Comisia nu consideră că este necesar în prezent să prelungească măsurile de reducere a cererii prevăzute în Regulamentul Consiliului. Cu excepția cazului în care ar apărea modificări imprevizibile, condițiile actuale de pe piața energiei electrice nu fac necesară o astfel de prelungire. Acest lucru este, de asemenea, în concordanță cu răspunsurile primite de la majoritatea participanților la consultarea publică. Deși nu mai este necesar pe termen scurt și nici prin intermediul instrumentelor instituite în Regulamentul Consiliului, consumul dispecerizabil este important pentru buna funcționare a piețelor energiei electrice. Din acest motiv, Comisia l-a introdus în mod structural în propunerea sa privind organizarea pieței energiei electrice.

În al doilea rând, evaluarea a constatat că punerea în aplicare a plafonului pe venituri diferă foarte mult de la un stat membru la altul. Potrivit rapoartelor, strategiile de punere în aplicare divergente ale statelor membre au condus la un nivel semnificativ de incertitudine pentru investitori. Acest lucru este agravat de faptul că punerea în aplicare a plafonului a afectat, potrivit rapoartelor, încheierea de PPA și de alte contracte pe termen lung în anumite state membre.

Pe baza informațiilor disponibile și având în vedere condițiile actuale și previzibile de pe piață, Comisia consideră că beneficiile plafonului actual pe veniturile inframarginale nu ar putea contrabalansa impactul asupra certitudinii investitorilor și nici riscurile pentru funcționarea pieței și pentru tranziție. Dificultățile legate de procesul de punere în aplicare descurajează, la rândul lor, prelungirea plafonului pe veniturile inframarginale prevăzute în Regulamentul Consiliului. Concluzia Comisiei este în concordanță cu răspunsurile primite de la majoritatea participanților la consultarea publică, care s-au opus prelungirii măsurii din cauza preocupărilor legate de incertitudinea pentru investitori.

În al treilea rând, în urma revizuirii s-a constatat că mai multe state membre au profitat de posibilitatea de a extinde domeniul de aplicare al reglementării prețurilor cu amănuntul în perioade de criză pentru a include IMM-urile și pentru a aplica reglementarea prețurilor sub nivelul costurilor în anumite condiții. În propunerea sa privind organizarea pieței energiei electrice, Comisia a inclus dispoziții echivalente, care le permit statelor membre să intervină în mod excepțional și temporar pe piețele cu amănuntul prin stabilirea unui preț sub nivelul costurilor atât pentru gospodării, cât și pentru IMM-uri în cursul unor eventuale situații de criză din viitor. Adoptarea propunerii privind organizarea pieței energiei electrice ar asigura faptul

că astfel de măsuri structurale vor face parte din cadrul de reglementare al UE, de îndată ce va avea loc adoptarea propunerii. Având în vedere cele de mai sus și în contextul condițiilor actuale și preconizate privind aprovizionarea cu energie electrică și prețurile la energia electrică, Comisia consideră, prin urmare, că nu este necesar să se prelungească dispozițiile de la articolele 12 și 13 din Regulamentul Consiliului.

În fine, având în vedere faptul că prezentul raport se bazează pe informațiile transmise de statele membre la doar câteva luni de la intrarea în vigoare a măsurilor din Regulamentul Consiliului, concluziile Comisiei nu aduc, prin urmare, atingere niciunei informații suplimentare pe care Comisia ar putea să o primească de la statele membre și niciunei modificări neprevăzute a situației generale a aprovizionării cu energie electrică și a prețurilor la energia electrică din UE. În cazul în care informațiile pe care Comisia și-a întemeiat prezentul raport se modifică în mod semnificativ, Comisia ar putea fi nevoită să își adapteze concluziile în consecință sau să acționeze rapid în cazul în care situația pieței impune acest lucru.